

§ 97

Liikuntatoimen talousarvioehdotus vuodeksi 2013 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2013-2015

Pöydälle 15.05.2012

HEL 2012-005091 T 02 02 00

Päätös

Liikuntalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäälikkö, puhelin: 310 87753
Pekka Jyrkiäinen, suunnittelija, puhelin: 310 87438
Antti Salaterä, suunnittelupäälikkö, puhelin: 310 87783

Päätösehdotus

Lautakunta päättäneen hyväksyä talousarvioehdotuksen vuodeksi 2013 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosiksi 2013 - 2015 ja lähettää ehdotukset esittelyteksteineen edelleen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus edellyttää 26.3.2012 hyväksymissään laatimisoheissa, että lauta- ja johtokuntien tulee toimittaa 25.5.2012 mennessä kaupunginhallitukselle talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotukset.

Laatimisoheja esiteltiin liikuntalautakunnalle 19.- 20.4.2012 pidetyssä seminaarissa sekä kokouksessa 24.4.2012, jolloin lautakunta päätti kehottaa liikuntavirastoa esittelemään kyseiset ehdotukset lautakunnalle 15.5.2012 ja 29.5.2012. Liikuntatoimen talousarvioehdotus vuodeksi 2013 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2013 – 2015 on kokonaisuudessaan tämän asian liitteenä ja siitä on poimittu esittelytekstiin joitain olennaisimpia asioita.

TALOUSARVIOEHDOTUS VUODEKSI 2013

1. STRATEGIAOSA

Strategisiin painotuksiin vaikuttavat toimialan erityispiirteet

Liikuntastrategian valmistelu käynnistyi vuonna 2010. Kaupunginhallituksen vuoden 2012 talousarvion valmistelua ohjaavissa kannanotoissa kaupunginhallitus kehotti ennen liikuntastrategian

päättämistä, toteuttamaan ulkopuolisen liikuntatoimen kokonaisselvityksen, joka kattaa mm.:

- Kiinteistöjen hallinnan
- Liikunnan tukimuotojen selkeyttämisen
- Mahdolliset organisaatiouudistukset sekä
- Näkemyksen palvelujen tuottamistavoista

Syksyllä 2011 valmistuneen liikuntatoimen kokonaisselvityksen keskeisiä johtopäätöksiä olivat

- Liikuntapalvelujen joustava toimintamalli koettiin hyväksi
- Kriittiset arviot kohdistuvat konserniohjauksen rooleihin
- Liikuntafoorumin toimintaa tulee kehittää
- Yhteisöjen ja kaupungin välille tulee laatia velvoittavia vastikkeellisia palvelusopimuksia
- Kustannustehokkuutta on arvioitava erillisselvityksellä
- Liikuntapalvelujen tukimuotoja tulee selkeyttää
- Liikuntapaikkojen välivuokrausmenettelyä tulee kehittää
- Palveluverkon suunnittelua tulee kehittää opetusviraston sekä liikuntatoimen yhteistyössä
- Kaupungin yhteinen liikuntapaikkojen varausjärjestelmä
- Liikuntapaikkarakentamisen organisointi vaatii lisäselvityksiä

Uutta liikuntastrategiaa valmistellaan kokonaisselvityksen johtopäätösten, kaupungin eri toimijoiden siitä antamien lausuntojen ja kaupunginhallituksen antamien suositusten pohjalta.

Valmisteilla olevan strategian keskeisiä tavoitteita ovat:

- Liikkumattomuuden vähentäminen ja terveyttä edistävän liikunnan lisääminen terveyslääkintähankkeilla
- Helsingin ja sen kaupunginosien viihtyvyyden sekä vetovoimaisuuden lisääminen
- Liikunnan kansalaistoiminnan aktivoiminen ja liikuntaseurojen avustusjärjestelmän uudistaminen
- Liikuntapalvelujen tuottaminen, erityisesti lähiliikuntapaikkojen, yhdessä muiden toimijoiden kanssa

- Henkilökunnan osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin parantaminen

Tavoitteena on, että liikuntastrategia valmistuu vuoden 2012 aikana ja sen tavoitteita sekä toimenpiteitä sisällytetään koko kaupungin vuosien 2013 - 2016 strategiaan.

Uuden ohjelman ensimmäiset toimenpiteet käynnistetään vuonna 2013 ja ohjelman linjaukset otetaan huomioon seuraavien vuosien toiminnan ja talouden suunnittelussa.

Tavoitteiden yhteenveto (talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet)

Sitovat toiminnalliset tavoitteet (tavoite, mittari, tavoitetaso)

- Monitoimihalleissa (Töölön kisahalli ja Liikuntamyly) on yhteensä 700 (700) aukiolopäivää
- Maauimaloissa (Uimastadionin ja Kumpulan maauimalat) on yhteensä 215 (215) aukiolopäivää
- Tekojääradoilla, 7 (7) kappaletta) on yhteensä 630 (630) aukiolopäivää
- Ulkoiluteitä ylläpidetään Helsingissä 163 (163) kilometriä ja talvella niistä pidetään kunnossa 35 (35) kilometriä. Kuntoratoja ylläpidetään 50 (50) kilometriä ja hiihtolatupohjia 180 (180) kilometriä
- Venepaikkoja tarjotaan yhdessä venekerhojen kanssa vähintään 11 800 (11 800) kappaletta
- Kehitetään ja valvotaan kalataloutta Helsingin 14 600 (14 600) hehtaarin ja muiden kuntien 3 000 (3 000) hehtaarin vesialueilla

Muut toiminnalliset tavoitteet

- Laitostoiminnan käyntikerrat 3 623 000 (3 622 000) kappaletta
- Ulkokenttätöiminnan käyntikerrat 4 077 000 (3 799 000) kappaletta
- Uimarantatoiminnan käyntikerrat 844 500 (836 000) kappaletta
- Ohjatun liikunnan käyntikerrat 550 000 (540 000) kappaletta
- Leirinnän yöpymisvuorokaudet 98 500 (96 000) kappaletta
- Kalastusluvat 7 000 (7 800) kappaletta

Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet

- Venesatamien jätehuoltoa parannetaan
- Lajittelevaa jätehuoltoa laajennetaan
- Liikuntatapahtumissa edellytetään jätteiden keräämistä ja kierrättämistä sekä yleistä siisteyttä
- Kiinteistöjen sähkön, kaukolämmön ja veden kulutuksen seuranta kehitetään. Erityisesti seurataan kaukolämmön kulutusta tehdyn energiasäästösuunnitelman mukaan

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

Vuoden 2013 talousarvioehdotuksen lähtökohtana on kaupunginhallituksen 26.3.2012 hyväksymä vuoden 2013 talousarvion raami ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2013–2015 laatimisohteet, hyväksytty strategiaohjelma, kaupunginhallituksen valmistelutyötä ohjaavat kannanotot sekä kaupunginvaltuuston lähete keskustelussa käytetyt puheenvuorot. Talousarvioehdotuksen esitystarkkuus on 1 000 euroa.

Talousarvioehdotuksessa tulot ovat raamin mukaisesti 13 500 000 euroa eli vuoden 2012 tulotavoitteen tasolla. Talousarvioehdotus alittaa vuoden 2011 tilinpäätöksen tulot 14 018 000 euroa 518 000 eurolla eli 3,8 prosentilla.

Talousarvioehdotuksen menot ovat 81 397 000 (78 830 000 vuonna 2012) euroa raamin mukaisesti ja ovat 2 567 000 euroa eli 3,3 prosenttia vuoden 2012 talousarviota korkeammat. Menojen kasvutarpeen aiheuttaa yleinen hintojen nousu ja erityisesti kiinteistön huollon kustannukset ovat kasvaneet yleistä kehitystä enemmän. Menojen kasvua kaikkiin kululajeihin vaikuttavana aiheuttaa se, että talousarvioehdotuksessa oli varauduttava muutamien uusien liikuntapaikkojen käyttöönottoon (Kontulan, Vuosaaren ja Laajasuon liikuntapuistot). Liikuntajohtajan kehittämisyksikköön on varattu keskitetysti varat käytettäväksi urheilun suur tapahtumien aiheuttamiin menoihin viraston osalta. Sisäisten vuokrien hintojen korotus talousarvion laatimisohteiden mukaisella 2,2 prosentin määrällä aiheuttaa noin 0,5 milj. euron kasvun sisäisiin vuokriin.

Vuonna 2013 toteutuviin työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin on varauduttu laatimisohteiden mukaisesti viraston omassa talousarviossa. Avustusmäärärahat vähenevät esityksessä 106 000 eurolla vuoteen 2012 verrattuna. Järjestö- ja tapahtuma-avustusten esitetään säilyvän tämänvuotisella tasolla. Ehdotus ylittää vuoden 2011 tilinpäätöksen menot 3,79 miljoonalla eurolla eli 4,9 prosentilla. Toimintakate on ehdotuksessa -67 897 000 euroa eli raamin mukainen.

Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu kaupungin sisäisten toimintojen uudelleen järjestelyjen mahdollisesti aiheuttamiin virastojen välisten veloituserusteiden muutoksiin tai uusiin veloituksiin.

Mikäli vuoden 2013 aikana liikuntaviraston hallintaan tulee uusia maa-alueita, joista ei ole ennakoon sovittu liikuntaviraston kanssa, niin liikuntavirasto ei ole varannut määrärahoja näiden maa-alueiden sisäisiin vuokriin.

Talousarvioehdotuksessa esitetään maksuihin maltillisia korotuksia. Liikuntaseurojen avustusjärjestelmän uudistamisen valmistelua jatketaan. Peruskoulut ja päiväkodit vapautetaan uimahalleja lukuun

ottamatta tekojääratojen ja ulkokenttien, sisäliikuntapaikkojen sekä liikunta- ja palloiluhallien sisäänpääsymaksuista arkisin kello 8 – 14 eli vuonna 2007 alkanutta onnistunutta kokeilua jatketaan myös vuonna 2013. Tästä tulomenetyksestä huolimatta liikuntavirasto arvioi saavuttavan tulotavoitteensa.

Liikuntavirasto jatkaa maa-alueiden vuokrauksissa käytäntöä, jossa uusissa vuokrasopimuksissa sovelletaan korkeintaan 50 prosentin vuokrasubventiota. Liikuntaviraston vuokrasubvention suuruus on yhteensä noin 1,1 miljoonaa euroa vuodessa.

Talousarvioehdotukseen sisältyy, että liikuntaviraston merellinen osasto ja liikunnanohjausosasto jatkavat nettobudjetoituina yksikköinä vuonna 2013. Merellisen osaston talousarviossa sitovaksi toimintakatteeksi ehdotetaan – 3 537 000 euroa ja liikunnanohjausosaston – 1 240 000 euroa.

Liikuntatoimen tilivuoden toimintakate on ehdotuksen mukaan – 67 897 000 (– 65 330 000) euroa. Se on 2 567 000 euroa vähemmän kuin vuoden 2012 talousarviossa ja raamin mukainen.

Käyttötalous 2014–2015

Vuosien 2014 ja 2015 käyttötalouden taloussuunnitelmaehdotuksen tulot ja menot ovat vuoden 2013 talousarvioehdotuksen tasolla. Talousarvioehdotuksen investointisuunnitelmaan sisältyy joitain uusia kohteita, joiden valmistuminen lisää käyttötalouden menoja. Koska uusien liikuntapaikkojen valmistumisajankohta on epävarma, taloussuunnitelmaan ei ole merkitty kustannusten lisäystä. Nykyinen menoraami ei mahdollista kaikkien investointiohjelmassa mainittujen uusien kohteiden ylläpitoa. Liikuntatoimi keskittyy liikuntapoliittisessa ohjelmassa määriteltäviin perustehtäviin.

3. INVESTOINTIOSA

Vuoden 2013 talousarvioehdotuksen lähtökohtana on kaupunginvaltuuston 16.11.2011 hyväksymä vuosien 2012 - 2016 investointiohjelma ja kaupunginhallituksen 12.3.2012 hyväksymän vuoden 2013 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2014 - 2015 laatimishjeet. Investoinneista ohjeessa todetaan, että talousarvioehdotuksen lisäksi tehdään taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2014 - 2017. Investointiehdotuksen ottaminen talousarvioon edellyttää yleensä hankkeen sisältymistä voimassaolevaan taloussuunnitelmaan. Hankkeet asetetaan tärkeysjärjestykseen. Ensisijaisia ovat tällöin peruskorjaushankkeet ja ylläpitokustannuksia vähentävät korvaavat hankkeet sekä uusien asuntoalueiden toteuttamiseksi välttämättömät hankkeet. Esityksessä on huomioitu

myös liikuntalautakunnan 14.2.2012 hyväksymän vuoden 2012 työohjelman mukaiset muutokset.

Liikuntalautakunta ei esitä vuoden 2013 liikuntatoimen investointien talousarvioehdotuksessa toisen lautakunnan käyttöön määrärahoja.

Investointiosaan sisältyy edelleen eräitä muutoksia aiheuttavia tekijöitä. On useita hankkeita, joiden aikatauluun tai laajuuteen on eri syistä tullut tai on vielä mahdollisesti tulossa muutoksia. Syitä on selostettu tarkemmin liitteenä olevassa perusteluosassa. Näiden isojen hankkeiden aikataulujen mahdolliset muutokset vaikeuttavat niiden tarkkaa sijoittamista taloussuunnitelmaan ja annettuun raamiin. Vaikka taloussuunnitelmakauden pysyminen raamissa on erittäin vaikeata, tullaan talousarviot aikanaan tietyin edellytyksin laatimaan annettuun raamiin.

Investointiehdotus vuodelle 2013

Kaupunginvaltuuston 16.11.2011 hyväksymässä taloussuunnitelmassa liikuntatoimen investoinnit vuodelle 2013 olivat 11,3 miljoonaa euroa ja Rastilan leirintäalueelle 0,3 miljoonaa euroa eli yhteensä 11,6 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen 12.3.2012 antama liikuntatoimen raami on em. taloussuunnitelman mukainen. Vuonna 2011 vastaava käytetty määräraha oli lähes 14,2 miljoonaa euroa ja lähiörahan kanssa yli 14,7 miljoonaa euroa.

Liikuntatoimen vuoden 2013 talousarvioehdotuksessa esitetään perusparannuksiin 11,17 miljoonaa euroa ja uudisrakentamiseen 2,5 miljoonaa euroa sekä suunnitteluun 0,4 miljoonaa euroa ja Rastilan leirintäalueelle 0,38 miljoonaa euroa eli yhteensä 14,45 miljoonaa euroa, joka ylittää liikuntatoimelle asetetun raamin 2,85 miljoonalla eurolla. Raamin ylitys johtuu siitä, että oletuksena on, että Oulunkylän tekojäärädan peruskorjaukselle myönnetty valtionapu 0,75 miljoonaa euroa, liikuntavirastolle siirtyneen hiihtohallin töihin 0,3 miljoonaa euroa ja isojen kiinteistöjen kuntoarvioihin perustuviin lisäperuskorjaustarpeisiin 1,8 miljoonaa euroa saadaan ylitysoikeutena vuoden 2013 talousarvioon. Tällä oletuksella esitys on raamin mukainen.

Vuoden 2013 suurimmat hankkeet

Suurin talousarvioesitykseen sisältyvä perusparannushanke on Oulunkylän tekojäärädan pinnoituksen (jo vuonna 2012) ja valaistuksen peruskorjaus.

Hallintokuntarajat ylittävät yhteishankkeet - lähiliikuntapaikat

Lähiliikuntapaikkoja on tarkoitus toteuttaa yhdessä opetusviraston, nuorisoasiainkeskuksen, rakennusviraston, sosiaaliviraston ja tilakeskuksen kanssa. Hankkeiden toteuttamisessa on tarkoitus käyttää hyväksi Herttoniemen - Roihuvuoren alueella Terveellinen Kaupunginosa –projektin (TKO) kokemuksia. Periaatteena on, että yhteishankkeiden avulla saadaan sekä koulujen että päiväkotien pihat lähiliikuntapaikoiksi siten, että ne ovat päivällä koulujen ja päiväkotien käytössä ja iltaisin kaikkien alueen asukkaiden käytössä.

Ulkoilureitit

Ulkoilureittien rakentamiseen ja perusparantamiseen on esitetty yhteensä 0,5 miljoonaa euroa. Reittien toteutus tapahtuu ulkoilureittityöryhmän esitysten mukaisesti usean eri hallintokunnan yhteistyönä. Ulkoilureittien varrelle tullaan jatkamaan ulkokuntoilulaitteiden hankkimista.

World Design Capital Helsinki 2012

Liikuntatoimen WDC-hankkeita ("Muotoile itsesi" – hanke ja "Säilö" –hanke) on tarkoitus jatkaa osana normaalia rakentamistoimintaa.

Yksityiskohtainen luettelo vuoden 2013 investointiehdotuksesta on esitetty esityslistan liitteessä yhdessä vuosien 2014 - 2017 taloussuunnitelmaehdotuksen kanssa.

Investointiehdotus vuosille 2014 - 2017

Uudet asuntoalueet

On edellytetty, että uusien asuntoalueiden palvelut rakennetaan samaan aikaan, kun asukkaat muuttavat uusille alueille. Tämän esityksen mukaan uudet palvelut syntyvät kuitenkin edelleen selvällä viiveellä, eikä samaan aikaan asukkaiden tulon kanssa. Lisäksi palvelut puuttuvat vielä monilta vanhoiltakin asuntoalueilta. Uusien asuinalueiden rakentamisesta päätettäessä – jo asemakaavojen hyväksymisvaiheessa - pitäisi samalla päättää liikuntapaikkojen rahoituksesta näille alueille.

Toisaalta uusia investointihankkeita ei pystytä toteuttamaan, ellei samalla saada korotuksia käyttömäärärahoihin, sisäisiin vuokriin, ylläpitoon ja henkilöstöön.

Tekonurmikentät

Esitykseen sisältyy tekonurmien rakentamisohjelma. Tarkoituksena on aina kenttien peruskorjauksen yhteydessä päättää uudesta pintamateriaalista ja muuttaa luonnonnurmi- tai kivituhkapintaisia kenttiä kumirouhetekonurmikentiksi. Tällä toimenpiteellä pystytään

15.05.2012

lisäämään merkittävästi kenttien käyttötuntien määrää keväisin ja syksyisin sekä päivittäin ja vähentämään hoitokustannuksia. Muutos hyödyttää myös koululiikuntaa. Yhtä kenttää esitetään lämmitettäväksi (Käpylä), tosin tämä joudutaan arvioimaan mahdollisesti uudelleen hankkeen tullessa ajankohtaiseksi ja sovittamaan yhteen energiansäästöohjelman kanssa.

Tekojääradat

Ainoastaan tekojääratoja rakentamalla voidaan nykysäissä taata helsinkiläisille luistelumahdollisuus. Esitys sisältää liikuntapoliittisen ohjelman mukaisesti vielä yhden tekojääradan. Sen rakentamista on selvitetty yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa Tehtaanpuistoon, koska sitä ei saakaan rakentaa Johanneksen kentälle, kuten aiemmissa esityksissä oli ajateltu.

Ulkoilureitit

Ulkoilureittien rakentamista jatketaan ulkoilureittityöryhmän tekemien esitysten mukaisesti.

Ampumarata

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat asettivat 10.12.2009 ampumaurheilukeskushanketta varten selvitysryhmän, johon kutsuttiin pääkaupunkiseudun kuntien lisäksi edustajat Kirkkonummelta, Tuusulasta, Sipoosta, Nurmijärveltä ja Vihdistä. Kauniaista lukuun ottamatta edustajat nimettiin ja työ on valmis.

Selvityksessä löydettiin kaksi mahdollista paikkaa ampumaradalle: Kirkkonummen Kauhala ja Sipoon Savijärvi. Kauhala vaatii kuitenkin asemakaavan muutoksen. Sipoossa voitaisiin edetä nopeammin. Paikallisella seuralla (SSG) on oma ampumarata ja SMY:llä on ampumarata aivan vieressä Helsingin kaupungin omistamalla maalla. Esitykseen ei sisälly hankkeelle rahoitusta.

Venesatamat

Resurssit kohdistetaan lähinnä välttämättömiin perusparannustoihin ja palvelutason parantamiseen olemassa olevissa venesatamissa. Vanhoja, käyttöikänsä päässä olevia ponttoneita esitetään uusittavaksi. Veneiden suurelle keskitetylle talvisäilytysalueelle etsitään edelleenkin paikkaa. Sellaista tullaan esittämään ainakin Kirkkonummen Kantvikin alueelle, mutta sekin on vain osaratkaisu. Hanke pyritään käynnistämään suunnitelmakauden aikana ja etsimään sille toteuttaja ja ylläpitäjä. Esitykseen ei vielä sisälly määrärahoja hankkeelle. Sataman poistuttua Jätkäsaaresta, voidaan veneiden talvisäilytys ratkaista siellä väliaikaisesti useiksi vuosiksi.

Kelluvat uimalat

Kauden lopuksi on ollut tarkoitus rakentaa kelluva uimala Vanhankaupunginlahdelle Arabianrantaan tai Hernesaaren rantaan, se ei kuitenkaan mahdu annettuun investointiraamiin.

Rastilan leirintäalue

Rastilan leirintäalueelle panostamista esitetään jatkettavaksi vuonna 2013. Tarkoituksena on keskittää alueen uudisrakentaminen (vuokrattavat mökit ja saunat) vuosille 2013 - 2014 ja sitten rauhoittaa rakentaminen vuosittaisia peruskorjauksia lukuun ottamatta muutamaksi vuodeksi.

Suomen Olympiakomitean esitys merkittävistä rakentamishankkeista

Suomen Olympiakomitean hallitus on listannut huippu-urheilun merkittävimmät hankkeet vuosille 2011 - 2015, joille se toivoo valtion taloudellista tukea. Ykköshankkeena on Olympiastadionin perusparannus. Siihen ei tässä suunnitelmassa esitetä määrärahoja.

Yksityiskohtainen luettelo vuosien 2014 - 2017 rakentamishankkeista on esitetty esityslistan liitteessä.

Irtaimen omaisuuden perushankinta

Irtaimen omaisuuden perushankintaan esitetään 1 135 000 euron määrärahaa. Esitys sisältää eri IT-kehityshankkeisiin 240 000 euron määrärahan, joka kohdistuu yhteistyössä kulttuurikeskuksen kanssa hankittavan varausjärjestelmän jatkokehittämiseen sekä kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän kehittämiseen. Taloussuunnitelmavuosille esitetään noin miljoonan euron vuosittaista määrärahaa, mikä on se taso, joka liikuntaviraston näkemyksen mukaan vaaditaan, että kalustoa uusitaan taloudellisesti järkevällä tavalla.

Liikuntaviraston vahvistettu johtoryhmä käsittelee talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotusta kokouksessaan toukokuussa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäälikkö, puhelin: 310 87753
Pekka Jyrkiäinen, suunnittelija, puhelin: 310 87438
Antti Salaterä, suunnittelupäälikkö, puhelin: 310 87783

Liitteet

15.05.2012

LJ/10

Tiedoksi

Kaupunginhallitus